

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 5 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 30
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE

Pentru odată 7 cr. — de două ori 12 cr. — de trei ori 15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

În fața sinodului din estan.

Ne vin în minte timpurile vechi cu toate fazele bisericeii noastre pre atunci tolerate. Viața ei era redusă, atât de redusă, încât nici a resufla nu-i era ertat la auzul lumii. Românul ortodox trăia în credința sa, că va da Dumnezeu timpuri mai bune, și aceasta credință l'a susținut pre atunci, l'a susținut în timpurile mai proaspete, și-l susține și astăzi.

Soartea noastră în trecut a fost tristă, căci ne apăsau contrarii bisericeii noastre. Ca apăsarea să fie mai cu efect ne-au desbinat între noi, și sub noal titlu ne-au cauzat dureri duple. Noi tot am răbdat, și în așteptarea îndreptării spre bine a lucrurilor, ne-am conservat strămoșeasca credință.

Pre atunci în sinul bisericeii noastre domnea duchul păcei. Și fiindcă domnea duchul păcei între noi, susțineam și apăram cu tărie ce este și ce era al bisericeii. Biserica noastră avea dușmani mulți și apărarea noastră se mărginea numai la credință și alipirea noastră către biserică și la caracterul nostru de oameni cu inima la loc.

Erau critice timpurile din vechime. „Az oláh vagy görögök sectáján levők pro tempore szenvedtetnek” era scris în legile țerei, și noi eram asupriți. Episcopii trebuiau să depună jurământ că nu vor avea la inimă soartea bisericeii, că nu vor da povește turmei cuvântătoare, că vor închide ochii și vor lăsa câmp deschis vînătorilor celor cu meseria de a vîna. Așa erau timpurile pe atunci. Și episcopii nostri lucrau pentru biserică, căci turma era cu mintea și inima la loc.

Timpuri rele, de tot rele, și fiind ele rele, de tot rele, preții altariului erau buni, de tot buni.

De atunci timpurile s'au schimbat spre bine. Și fiindcă ele sau schimbat spre bine, urmarea logică era ca oamenii să se schimbe spre rău. Lucru mai natural nici că se poate închipui. Dacă timpurile rele au produs oameni buni, timpurile mai bune trebuia să producă oameni răi. În cazul contrariu nu ni-am sci da seamă de soartea și ursita bisericeii noastre.

Avînd înaintea ochilor minții și ai inimei noastre aceste contraste vom putea judeca cu temeinicie crizele prin care trecem astăzi. Și trebuie se ni le revocăm acestea în memorie în preseara țilei însemnate a deschiderii sinodului anual al bisericeii noastre. Trebuie să resuscităm tristul trecut, se desvălîm negrele pete din corpurile bisericeii noastre spre a putea aprețui după merit mesteșugirile nelulte astăzi din partea bisericeii asupra bisericeii.

Membrii sinodului nostru arhidiecezan se vor întruni mâne impregiurul archiereului bisericeii noastre. Implorînd darul celui preainalt, ei și vor începe lucrările cu Dumnezeu și tare credem că ei și le vor și termina cu Dumnezeu.

Și, chemarea lor sublimă fiind, n'avem cauză a ne îndoi că ei nu și-o vor împlini cu demnitate. Și trebuie să o credem aceasta pentru că sinodul nostru după cunoscînțele noastre este instituit spre a apăra întru toate interesele și vađa bisericeii, și interesul și vađa bisericeii cere, ca cu țiuă de mâne la membrii sinodului nostru să înceteze interesele particulare, duchul desbinării, egoismul, pofta de resbunare antipatiile, și în locul lor spiritul să fie cuprins de neobositul zel pentru interesele generale și speciale ale bisericeii.

Sinodul din est an are să deslege grele probleme. Organismul bisericeii cere perfecționare, și sinodul ca for legislativ are chemarea a perfecționa și datorința a căuta ca perfecționarea să se facă sub inspirarea spiritului condus numai de interesul bisericeii.

Sinodul stă în preașma unei cumplite vijelii. Contrastul amintit de noi s'a ridicat ca vifor ce nimesce. Timpul prigonierei începe a se reîmprospeta și frunțașii bisericeii și-au uitat de jurământul oficiului lor. Vrășmașii esteri și neprieteni interni

braț la braț au dat năvală asupra instituțiunilor în biserica noastră.

Sinodul din est an va decide asupra soartei bisericeii și în ce privește disciplina și moralitatea în biserică. Sinodul scie că biserica totdeauna a provocat pre crestini la contribui și ingrigiri serioase spre scopul instituțiunilor ei. Sinodul scie și aceia, că în timpurile mai proaspete biserica a provocat pre crestini să contribue spre scopuri și întreprinderi particulare contra instituțiunilor bisericesci. Sinodul va trebui să vină în curat cu biserica care lucră pentru sine, și cu biserica care lucră contra sa.

Sinodul din est an va aduce lumină ca crestini să scie cine e chemat a lucra pentru biserică, cine lucră ca biserica pentru biserică și cine sub masca bisericeii lucră contra bisericeii. Sinodul nu va mai lăsa pre credincioșii bisericeii în rătăcire și nu va permite ca biserica să mistifice și să seducă pre crestini în detrimentul material și moral al bisericeii.

Și sinodul nu se va mărgini numai la atăta. Institutul pedagogic-teologic recere ingrigiri serioase. Sinodul va întregi posturile vacante de profesori condus de interesele tinerei generațiuni setoase după lumină, sinodul va lua măsurile necesari pentru edificarea seminariului conform trebuințelor noastre particulare și veđei arhidiecezane noastre.

Dorința noastră veche și justă de a vedea inițiată zidirea bisericeii catedrale zace în mâna sinodului din anul acesta. Asemenea și dorința comună de a vedea la un loc biserica catedrală cu residența episcopală și seminariul pedagogic teologic.

Multe și varii obiecte privitoare la biserică și scoală mai sînt încă, cari privesc cu mare încredere la sinodul ce se va deschide mâne. Biserica și-a țintit privirea asupra lui și ea privesc cu încredere în viitoriu, căci sinodul nostru totdeauna a fost la înălțimea chemării sale.

Noi încă salutăm din inimă sinodul nostru arhidiecezan și sîntem liniștiți în sufletul nostru căt privesc soartea bisericeii. Înțelepciunea și tactul membrilor sinodali va împărăștia norii ridicați asupra bisericeii și va lumina din nou asupra ei soarele păcei interne, din care se vor revarsă asupra ei rađele luminei și ale căldurei. Ear viforul ce ne amenință din partea vechilor dușmanii ai bisericeii la consolidarea noastră internă va dispărea și noi ne vom putea continua pacinica desvoltare.

Cu asemenea simțeminte și dorințe creștinesci salutăm sinodul nostru în ultima sesiune a periodului actual.

Revista politică.

Sibiu, 13 Aprilie 1884.

Principele de coroană Rudolf a seară a sosit la Bucuresci unde se făcură mari pregătiri pentru primirea înaltului oaspe. Conform programei statorite reproduse și de noi, principele nostru de coroană va petrece astăzi în capitala României de unde va merge apoi la Belgrad.

Mișcările electorale formează rubrică permanentă în diarele din țeară. Noi deocamdată ne restringem la simpla lor amintire. Alaltăeri s'a ținut o asemenea conferință de români în Timișoara despre care telegramele ne aduc scirea, că ea a fost bine cercetată. Conferința s'a pronunțat pentru programa din 3/15 Maiu statorită la Budapesta.

Diariul din Bucuresci „Adevărul” în partea esteroară a numărului de Mercuri și Joi scrie următoarele:

„Pester Lloyd” vorbind despre Români din Monarchia Austro-Ungară, zice: „Însemnătatea numerică a elementului român fiind foarte mare și întrecând cu mult pe a Sârbilor nici unui om politic maghiar nu i s'ar putea imputa că ar fi inclinat să micșoreze valoarea însemnătății acestui factor sau chiar să-l ofenseze cu intențiune. În cele dintăiu timpuri ale constituționalismului nostru, români au făcut experiența, că unele din dorințele lor cele mai vechi și mai de valoare

au fost luate în considerațiune prin buna voință plină de încredere a guvernului unguresc, și dacă după aceea s'au schimbat impregiurările, aceasta n'a isvorit dintr'o idee s'au atitudine schimbată. Dar oare se putea ascepta dela un guvern, ca dorințele unei opozițiuni facțioase care la fie-care ocaziune a dovedit neîmpăciuirea sa, să le pună mai presus de trebuințele siguranței și autorității statului? Nu e vorbă, statul unguresc dispune de destulă putere și vigoare ca să reziste ori cărei opozițiuni ce să ridică în contra supremației lui, de aceea în prima linie chiar Români au avut să sufere de urmările politice lor secesioniste, dar cu aceasta nu s'a zis că poliției unguri „de coeur léger” iar fi vîđut în această pozițiune sau că au voit să-i lase a stărui în aceasta. Dacă elementele în adevăr politice isbutesc să lățească în cercul Românilor principiile moderate și împăciuitoare și să facă ca populațiunea română să se supună dreptului constituțional în vigoare, atunci ori-ce pretensiune dreaptă a lor se va lua sigur în considerare de locurile competente și întreaga opiniune a țerei o va sprijini cu putere. De aceea cu plăcere luăm cunoscînță de fie-care eveniment ce privesc lățirea ideilor formulate în conferința Românilor din Pesta. Un fapt mic, dar care nu se poate treci cu vederea este în această direcțiune mersul adunării electorale, ce s'a ținut eri în Sibiu, care negreșit în urma unui act de violență aproape comic al președintelui, n'a putut duce la nici un rezultat. În tot cazul însă, se poate privi ca un ce însemnat dacă neîmpăciuirea Românilor într'un astfel de loc se mai poate ținea deasupra apei numai cu ajutorul loviturilor de stat. De aceea așteptăm în deplină linisce conferința generală română. Sperăm că ea se va abține dela toate excentricitățile fantastice ca să rămână pe tărâmul principiilor sănătoase ale statului. Noua pretensiune de a se deslipi Ardealul de a se introduce votul univevsal și asemenea absurdități fără gust și naive, abea ar cere o apărare serioasă din partea Ungurilor; prin aceasta s'ar deprima poziția Românilor până la cel mai de jos nivel. Cu toate acestea repetăm că nu renunțăm la speranța de a întâlni majoritatea inteligenței române pe acea basă, pe care e posibilă o înțelegere durabilă.”

Este bine cel puțin că „Pester Lloyd” recunoasce însemnătatea numerică a elementului român. În căt pentru iluziunile ce și le face asupra rezultatului conferinței generale a Românilor, credem că „Pester Lloyd” se înșeală. Atitudinea Românilor de până acuma nu lasă îndoeală că și vor susținea drepturile lor de atăt timp călcate în picioare de Unguri și că vor respinge ofertele ipocrite de „luare în considerațiune a unelor din dorințele lor” cari nu pot fi de căt o cursă întinsă celor creduli.

Ne pare bine că frații din Bucuresci să interesează de soartea noastră. Curios este numai modul cum cred ei că prin pasivitatea de până acuma s'au apărat drepturile noastre, și prin programa activității ele sînt abandonate. Vorba e vorbă, și ea vorbă este și în gura fratilor dela „Adevărul”.

Uneltirile revoluționarilor încep a se da pe față la noi. Din feriți ce eram până acuma devenim tot mai amenințați de această lepră a omenirei. În Kracovia Mercurea trecută un individ voinde a arunca pe fereastra edificiului poliției o bombă cu dinamit, o a isbit numai de zid. Bomba a explodat și a rănit greu pe junele Anarchist. El este numai de 20 de ani, numele lui este Boleslaw Malankiewicz, și de present se află în spital. Până acuma a mărturisit, că a voit să omoare pre comisariul de poliție Kostozevsky din motivul, că acesta persecutează pre socialisti și-i arestează.

În legătură cu aceasta vom aminti că parlamentul din Germania pertractează tocmai acuma prolongirea legii escepționale contra socialistilor. După semnele de până acuma ea va fi primită și focularele științei. — Berlinul și Lipsca vor sta încă în escepționala stare de astăzi.

Cestiunea cu mutarea residenței papale din Roma, a fost mult discutată în țiaristica europeană. Versiunea cea mai nouă este că Preasânția Sa P. Episcop din Roma Leo XIII nu va merge în Tirol sau Voralberg, ci el se va adăposti în Franca cea liberă și antiiesuitică. La această versiune un țiaru însemnat „Paris” salută pre Papa, și își deschide brațele în numele Franciei, primind în ele pre Prea-

sânția Sa, care s'a urit de captivitatea benevolă. Lumea e rea și verbesce multe. Până și vrabiile pe sub garduri își bat joc de mutarea residenței, respective părăsirea Romei de către scaunul papal și în limbajul lor de paseri ciripesc: Vorbă se fie.

Mai importantă se pare a fi convocarea puterilor europene la un congres spre a regula Egiptul. Se dice că în privința aceasta Anglia a și trimis circulară la toate puterile Europene. Scopul conferenței ar fi regularea finanțelor egiptene. Lumea privesce această conferință cu ochi geloși și se teme că în ea se va pune pe tapet și cestiunea orientală. Se dice că Turcia face pretențiuni exagerate asupra Egiptului, și aceasta la împintenarea Rusiei. Apoi nu mai este secret nici împregiurarea că Rusia și-a băgat fitilul în turbulenta cestiune a unirei Rumeliei orientale cu Bulgaria. Terminul guvernării lui Aleko Pașa a expirat și este a se alege guvernator nou. Congresul din Berlin s'a îngrădit cu dispozițiunea din articolul 17. În sensul acestui articol guvernator poate fi numai persoana, asupra căreia se vor învoi toate puterile reprezentate la congres. Contra lui Aleco Pașa a ridicat Rusia excepțiuni. Pe de altă parte Aleko Pașa era acela, care a dîs că mișcarea unionistă din Rumelia orientală o inscenă Rusia pe baza programei dela San-Stefano.

Incurcătura nu e tocmai neînsemnată, și diaristica ne pune în perspectivă o întâlnire a monarhului nostru cu imperatul Rusiei și al Germaniei. Din această întâlnire ar fi să rezulte deslegarea cestiunea rumelitană-bulgare asupra căreia stau ținți ochii Europei.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Roman“.

Sibiu, 13/25 Aprilie. Onorată Redacțiune! La cele ce „Telegraful Roman“ în Nrul 42 le dice la adresa mea personală me vîd necesitat a observa:

Că eu în Nrul 41 al „Gazetei Transilvaniei“ nu am vorbit despre „ison ortodocs“, ci numai despre „ison“ și am voit să exprim numai aceea că diariul dvoastre secondează „Viitoriului“ aproape în toate cestiunile politice. Dacă însă Onorata Redacțiune prin aditamentarea cuvîntului „ortodocs“ voesc a traspune lucrul pe terenul bisericesc, eu acolo nu îi voi urma. În politică trebuie să fim cu toții români, și eu nu a-și cunoasce mai mare nenorocire astăzi pentru noi, decât răsuscitarea urei confesionale între noi, și prin aceasta mai departe sfășiare a națiunii în partide ostile. E destul dacă am ajuns până acolo, ca eu să am o națiune, „Telegraful Roman“ altă națiune —! Se le mai *dividăm* și aceste?

Cuvîntul „fracțiune“ nu l'am inventat eu. Cei dela „Viitoriul“ se numesc ei pre sine așa în „articulul“ din Nrul..., ceea ce ei pre lângă toată lipsa de „aroganță“ nu ar face dacă numărul lor ar trece numai cu unul preste o jumătate de sută; ear' 50 față de 2,999,950 e de sigur fracțiune și anume $\frac{1}{60,000}$.

Nu pricep de loc ce vrea să dică „Tel. Rom.“ prin aceea că eu nu am cetit ceea ce am scris. Doresc să se deslușească cestiunea aceasta.

Preste tot aflu că „Telegraful Roman“ e prea misterios în cestiunea subversantă, la care mai venind și un pic de amenințare, mi se presintă scena unui munte, în lăuntru cărui ferbe și clocotesc. Ce va nasce muntele? Atotbunul Duneșu se ne ferească de zile grele!

Apreciez pe deplin moderațiunea și „tactul ortodocs“ al „Telegrafului“, dar „aroganța“, ce mi o atribue și după sfintele serbători, atinge în mod dureros perii mei cei cărunți și a-și pofti a o vedea documentată. Tr.

Intențiunea ce ni o impută noue domnul Tr... i-o am putea atribui noi domniei sale cu mai multă îndreptățire. Dsa voesc să ne pună în spate noue cestiunea confesională, ca să aibă cu ce ne apăsa.

Să ne clarificăm. Domnul Tr. ne-a dîs că ținem isonul „Viitoriului“ aproape în toate cestiunile politice. Se lapadă apoi de „isonul ortodocs“. Dsa va fi sciind că isonul ca ison numai ortodocs este. Prin urmare d-sa s'a folosit de o nomenclatură bisericască voind a ne discredită pre noi în fața lumii, și acuma vine și se lapadă de ea, sub ce cuvînt, noi nu pricepem.

Noi nu ne supărăm pentru ison, nici pentru afirmățiunea că secundăm aproape întru toate „Viitoriului“. Voim numai a constata că noi chiar și în obiectul din care s'a născut controversa între noi și domnul Tr. am fost contrari „Viitoriului“ și ca pe copil tînăr l'am mustrat poate prea aspru.

Ce privesce „fracțiunea“ fiind dîse ea la adresa „Viitoriului“ noi stăm deocamdată în rezervă.

Noi cesti dela „Telegraful Roman“ am accentuat deja în Nr. 38 al diariului nostru că din punct

de vedere al partidelor este arogantă pretensiunea, că conclusele conferenței ce se va convoca la Sibiu, a conferinței, despre care domnul Tr. în „Gazeta Transilvaniei“ Nr. 41 însuși dice că e numai a partidei cu programa dela 1881 vor fi: „de fapt espresiunea opiniunii publice a națiunii române“. Apoi am dîs:

Nu înțelegem deci, pentru ce „Viitoriul“ din Budapesta dă așa de mare importanță acestor cuvinte improprii din apelul comitetului central din Sibiu. Noi stimăm foarte mult pre subscriitorii acestui apel și tocmai acesta este motivul, pentru care ne ocupăm cu partea improprie din acest apel. Ca oameni cu trecut politic dîșii vor sci, ce va se dică a pretinde, că cutare și cutare partidă politică este espresiunea opiniei publice a națiunii române. O asemenea pretensiune în mod absolut este ridiculositate, și noi tare ne îndoim, că domni subscriși au cetit ceea ce au scris și trimis membrilor conferenței dela 1881. Relativ au tot dreptul. Ca partidă compusă din români conclusele ei sînt espresiunea românilor aderenți acestei partide, întocmai după cum sînt conclusele conferenței din Budapesta espresiunea acelei părți a națiunii române, care aderează la această partidă. Jos deci cu aroganța, donchizoteria, jos cu susceptibilitatea, care numai confusie poate aduce, și se susținem cu tărie cumpîna dreptății după principiul: „Sum cuique“.

Aceasta o susținem și acuma în fața problematice proporțiuni de 50:2.999,950. Proporțiunea pusă de domnul Tr... din Sibiu și pe noi, cei fără pericărunți ne atinge dureros, și încă cu atât mai dureros, cu cât ni se dice că noi suntem misterioși, noi cei modesti și nu domnul Tr... care din prea mare modestie presupune că lumea și împreună cu ea și noi vom crede că domnia sa vorbesce în numele întregii suflări românesce din Ungaria și Transilvania minus 50 din conferința dela Pesta. Regretăm aceasta din adîncul inimei și nu ne putem lăpăda nici acum de cuvîntul „aroganță.“

„Amenințarea“ și „muntele“ sînt nu supere pre domnul Tr... Pot veni zile grele asupra „Telegrafului Roman“ el înse le va suporta cu resignățiune, căci are trecut plin de suferințe, și e dat a întîmpina lupte. Apoi ne mîngăem cu testimoniul dat de către P. archimandrit și vicariu al nostru, care prin cuvintele fericitului Șaguna: că „Telegraful Roman“ trăiesce cu cinstea și omenia sa.

Cohalm, 9 Aprilie 1884. Onorată Redacțiune! Diarul sibian „Tageblatt“ de un timp incoace publică mereu la correspondențe din Cohalm, una mai neadeverată decât cealaltă. În interesul adevărului voiu releva aici cauzele principale, cari îndeamnă pe correspondentul numitului diar a innegri pe locuitorii români de aici și a-și vîrsa furia sa asupra „unui tînăr“ după cum dice dîșul cărui îi atribue câte rele-s pe lume.

Români din Cohalm, oameni muncitori și vrednici — nu lași după cum ne caracterizează un diar vienez, — în timpul mai nou a cumpărat parte mare din moșiile săsesci, moși vîndute cea mai mare parte prin licitație pentru datorii, de oare-ce „jupânului“ îi rușine a merge cu coasa, sapa și secerea, îi place a se ținea de modă și a trăi bine.

„Nui bine!“ dîseră sasii, „noi în chipul acesta în curînd vom fi siliți a părăsi Cohalmul“. „De unde au Români bani? — Din crescerea vitelor. — Aide să-i împedecăm!“

Au dîs și au făcut. La 1871 iscodesc un statut agrar, prin care restrîng numărul vitelor la 1860; dispunînd ca după fie-care 10 fl. venit curat să se ție o vită pe pămîntul privat și pentru fie-care 10 fl. contribuție directă și 1 fl. 50 cr., tacsă o vită pe pămîntul comunal.

Bieții români luptară în timp de 12 ani contra acestui regulament nedrept și cheltuiră mult înzadar, neavînd un conducător sincer în capul lor. În fine în anul trecut le succese nimicirea statutului, ear prin mari greutăți și cu trimiterea unei deputațiuni conduse de „tînărul“ correspondentului lui „Tageblatt“ la Pesta.

Bucuria era mare pe bietul popor român; dar spiritul rău, cel neadormit îndată începî a cloci în capetele dușmanilor tot felul de iscodiri pentru îngreunarea și mai mai mare a culturii vitelor, atât de folositoare nu numai particularilor, cari își câștigă printr'însa mijloacele de traiu, contribuțiile ce solvesc statului, ci și statului însuși. Nu se mulțămesc cu vecsarea bietului popor în comună, ci prin condeiul unui inchipuit învîțat, cearcă a-l innegri în fața lumii prin fel de fel de neadeveruri ba merge așa departe încât nu cruță nici chiar biserică.

Astfel în correspondența apărută în numitul diar 3 Aprilie st. n. demnul și sincerul (!) correspondent, după ce se vaietă de spesele Românilor cu esterminarea statului, amintesc despre o ceartă în

biserica gr. or. de aci și dice, că cu ocazia serbătorii celor 40 de mucenici s'a ținut un serviciu dîdeesc deosebit și la împărtășirea cu sf. taine, o partidă ar fi cărtit asupra unuia dintre preoți, dîcînd „nu primiți taina dela acela, căci cine o va lua n'a luat-o“. Aceasta este un neadevăr din cele mai grosolane demne de un correspondent ca cel din cestiune. Nu s'a împărtășit în aceea și nimeni și este datina la noi, ca în aceea și să se boteze oamenii. Preotul oficiant puse să boteze capelanul protopresbiterial, un om neibit de popor, care acum este provisoriu suspendat din biserică noastră; poporul cerî numai dela parochul locul să boteze dîșul și ne acordându-i se cererea o parte eși fără a se boteza. Acesta este adevărul și este foarte trist ca un teolog să nu scie deosebi între împărtășire cu sf. cuminecătură și botez, (tropire cu apă sântită) căci parenise correspondentul din vorbă este un teolog.

Se ne întorcem acum la afacerea pășunelui cauza tuturor certelor. Să cercăm a da publicului cetitor o idee chiară despre starea Cohälmenilor și despre necasurile ce ei îndur dela colocuitorii sasi.

Resoluția ministerială sterge statutul, lasă majorității proprietarilor, resp majorității posesiunii regularea pășunii pe pămîntul privat și dice, că partea aceea a pămîntului comunal, care s'a folosit de către privați remâne în folosul lor și nu poate face comuna un statut relativ la aceea avere comunală.

Corpul reprezentativ din Octomvre anul trecut numai în 6 Martie a. c. se indeletnicesce a aduce în sedință afacerea pășunii, după cererea românilor de a li se permite să scoată oile. Hotărăsc consiliul comunal să convoace pe posesorii de pămînt pentru regularea pășunii pe pămîntul privat. Posesorii aleg o comisiune care în timp de săptămâni nu poate face nici o pace și remâne la votisație propunerea sasilor de 10 fl. venit curat o vită și propunerea românilor ca pe fie-care 3 jugere să pască o vită.

Se ține o adunare generală sub președinția dlui pretore Baltas, care cearcă încă odată dar fără succes a aduce pace între partida română și săsească. Se alege o comisiune ca să primească voturile, pe susdisele propuneri. Dar ce să veți; pecând sasii votează pe moarte propunerea lor, pe români îi pun la cale pe afară, să dea o declarație de pace, dîcînd că dîșii fiind propunerea de pace a lor o vor susținea și aproba.

Se ține a doua adunare generală tot sub președinția d. pretore. Români vîdîndu-și eroarea făcută cer nulificarea votului lor de oare ce era contra conclusului adunării generale: d. pretore infuriat de această cutezanță ridică sedința spontană și părăsesce sala adunării remânînd lucrurile incurcate. Români aduc protestul în scris și abia acum după două săptămâni vom putea purcede de nou la votare după conclusul adunării generale.

D-le Redactor! Noi români sîntem aci o minge în mâinile unor oameni unici în felul lor. Nu scim cine e mai mare, pretorele, judele comunal, ori vre un membru din consiliul comunal. Sînt opt zile de când d. pretore dete ordin judeului comunal a pune păstori și a scoate vitele, ceea ce s'a făcut în fața a doi români, cari tocmai voiau să-l roage a face aceasta.

A doua și ordinul numai avea valoare; căci vitele nu s'au scos, păstori nu s'au numit. După alte câteva zile aceleași asigurări din partea pretorelui și anume, că în ziua de pascile noastre se vor regula pășunile, s'a publicat chiar că toți cei ce vor a fi, păstori să insciințeze consiliul comunal. A trecut și ziua de pasci și a doua și lucrul stă baltă. Consiliul comunal nu ascultă de ordinele pretorelui și acesta tace, ori pretorele se supune placului unor consilieri comunali. Așa însă nu putem trăi și întrebăm pe cei în drept: Cine e mai mare pretorele ori consilierii comunali? Trebuie ori nu să asculte cesti din urmă de cel dintâi? Dacă trebuie, pentru ce nu-i silesce pretorele să se supună ordinilor sale? Dacă nu voiesce a-i sili rugăm pe cei îndrept, să binevoiască a lua măsuri în aceasta privință, căci cui este incredințată administrarea a o mulțime de comune credem noi că este dator a ingriji de ele, a le apăra interesele mai cu seamă cele mai vitale, căci ori ce periclitare a lor aduce pagube nu numai particularilor, ci și statului. Poporul subjugat și tras în datorii prin ținerea vitelor în grajd până la finea lui Aprilie se sîrăcesce și cine i va purta greutățile?!

Domnul correspondent vede și scie toate acestea se ferece însă de a scrie adevărul. Tendințele sale sînt numai de a arunca noroiu în ori cine nu e de națiunea sa, după cum se poate dovedi cu colecția lui „Tageblatt“. Pe când aveam pe pretorele precedent ori ce lucruri bagatele ale aceluia le ceteam în „Tageblatt.“

În momentul din urmă pretorele a dat nouă promisiuni românilor că se vor scoate vitele. La insistența acestora îi trimite la primar cu ordinul ca mâne, Marți, să iasă vitele, în cas contrar să i se anunțe la 9 oare. Primarul refuză numirea păstorilor sub prețecst că consiliul comunal nu e complet. Un consilier e la tirg, altul în câmp, altul la alte afaceri private. Dar ca să avem o idee de temerea primarului, eată cum e compus consiliul:

1. Primarul om onest, dar fără energie, instrumentul consilierilor.
2. Adjunctul aceluia, om onest fără nici o inițiativă și tot odata înrudit cu tatăl orfanal (Weisenvater).
3. Notarul înrudit cu același.
4. Casierul comunal înrudit cu consilierul comunal.
5. Cassariul contribuțiilor înrudit cu același consilier.
6. Comisarul de poliție un român.
7. Comisarul pieții.

Afară de primar și comisarii de piață și poliție, consiliul comunal consistă numai din cumetrii. Sub un astfel de consiliu negreșit, că nu se poate aștepta orașul la mari isprăvi.

Tot așa de încrușiți sunt și membrii corpului reprezentativ și între sine și cu consiliul comunal așa că s'ar putea dice că cam în familie se urmăresce prosperarea comunei.

Voiu reveni.

Silviu.

Brașov în 9 Aprilie 1884. Mult stimat dle Redactor! În Nr. 31 al „Telegrafului Român” din 15/27 Martie a. c. sub rubrica Sutulung, Săcele ddo 9 Martie st. v. 1884 au apărut o corespondență, în care după ce se descriu cele petrecute în adunarea generală a despărțământului I-lea al reuniunii învățătorilor din protopopiatul Brașovului între altele, ca cu siguranță se istorisește că au venit la cunoștința acelei adunări cumcă învățătorilor Mujlea și Șioner din Brașovul vechiu, s'ar fi denegat viaticul și diurnele chiar din partea parochului, ceea ce este un neadevăr mai mare decât toate neadevărurile câte sau putut scrie până acuma.

Deci pentru ca să nu fie sedusă opiniunea publică și să se ia de bani buni asemenea insinuațiuni malițioase, Ve rog prea frumos mult stimat dle Redactor să binevoiați a da loc în coloanele prețutului jurnal „Telegrafului Român” următoarele șire:

Insinuațiunea, că învățătorilor Mujlea și Șioner din Brașovul vechiu s'ar fi denegat viaticul și diurnele din partea parochului, în interesul adevărului me vîd silit a o desmînți și dela început a o taesa de invențiune tendențioasă demnă de autorii ei, vie apoi aceea la cunoștința pe cale privată sau neprivată, tot atîta. Una ca aceea numai dela învățători poate veni. Da! trebuie să o taceșu astfel; fiindcă dl nostru paroch neavînd pe mîna sa nici un ban, nu au denegat și nu putea să denegă celorla nimic. Afe dar Domnul corespondent pe această cale că zeloșii sei clienți învățătorii din Brașovul vechiu nu s'au adresat la timpul seu pentru licuidarea speselor de drum și diurne la organul competent, comitetul parochial, ci numai în oările din urmă când nu se mai putea conchiema comitetul, veniră la mine și ca de porunceală cerură să le dau 6 fl. v. a. Suma aceasta pentru o jumătate de di și distanța de o palmă de loc, pîrîndumi-se cam esagerată nu m'am simțit dispus a o solvi din propria mea putere fără de autorizație.

M'am dus deci la onoratul Paroch și după ce îi am împărțit pretensiunea învățătorilor mi a dis: „Dacă aveți bani la dispoziție dați-le cât voiți și cu cât credeți că se vor ajunge, ear despre sumă pe mine nu mă întrebați, că fără consimțementul comitetului nu știu ce să dic.”

Acesta e răspunsul decîdător al Părintelui și nimic mai mult, ear cuvinte ca cele din corespondența numită „lasă-i să meargă și pe jos că și eu mergeam pe jos când eram învățător” sînt cuvinte făurite și tendențioase chiar ale învățătorilor. Întorcîndu me acum la învățători pe basa răspunsului primit m'am oferit ale da până în 3 fl. cu cari credeam că se vor ajunge. Ear cumcă nu prea avem abundență de bani ca să putem ale pune la dispoziție calesci și bani pentru banchete, o știu zeloșii învățători tot așa de bine cum o știu eu, prin urmare cu cât li s'a oferit, puteau fi mulțamiți căci dacă nu voiau a se însoți cu alți învățători la vr'o trăsură puteau prea bine pentru căți-va cruceri a se abona la omnibusul ce cerculează în toate țiile între Brașov și Săcele și să se fi dus acolo unde-i chiamă datorita; sau dacă s'au cređut a fi în drept să pretindă mai mult de cât li s'a oferit, învățătorii au avut bani; fiindcă tocmai atunci le numerasem salarele, și afară de aceasta învățătorii Mujlea mai avea la sine bani încasați din didactre și alți 30 fl. v. a. pe cari demult trebuia ai preda epitro-

piei dar pe cari încă și astăzi îi ține la sine. Din acestia putea prea bine spea atât pentru sine cât și pentru colegul seu Șioner precum a făcut când cu participarea la cursul de limba maghiară din Cristurul sēcuesc, și apoi să vină la comitetul parochial cu cererea, care de sigur le-ar fi încuviințat ce ar fi fost cu dreptul.

Veđi dar Dle corespondente că la nici un cas nu se poate justifica remănerea acasă, a învățătorilor cu lipsa de parale. Dar, nu! zeloșii învățători preferiră a rămănea acasă a medita și născoci minciuni ca cele din corespondența cu scop infernal chiar în contra celui mai activ și mai zelos paroch dintre toți, căți ia avut până acum Brașovul vechiu și carele mai mult de cât toți antecesorii sei sau ostenit întru promovarea binelui bisericeii și scoalei noastre; în contra bărbatului meritat, carele cu stăruința de fer și zel neobosit au lucrat în via Domnului, ne-a înfrumșețat biserica și scoala de care ne bucurăm astăzi.

Că ce găluști nemistuibile vor fi înghițit învățătorii noștri, poate ști numai dl corespondente și cu zeloșii sei clienți, noi însă una scim și aceea e prea adevărat, că dacă învățătorii noștri de astăzi se bucură de salare de câte 3 și 400 fl. v. a. acelea sînt de a se mulțami în prima linie ear numai acestui demn părinte. Dacă însă acestia nu sînt mulțamiți cu aceste salare, poftescă în întreg protopopiatul și dacă le place chiar la parochiile cele mai bogate din Brașov și las — dacă în proporție cu prea modestele mijloace ale parochiei noastre vor afla salare mai bune. Noi după modestele noastre puteri am făcut și facem ce putem la mai mult nu ne putem întinde dacă nu voim să ne pomenim într'o bună dimineață cu scoala închisă.

E trist însă în adevăr prea trist a fi cineva nemulțamitor cătră făcătorii sei de bine, și cu atât mai trist! a lovi în cei ce au purtat și poartă greutatea și zăduful ții!

Cu aceste incheiu și eu în speranță că zeloșii noștri învățători până când se vor schimba timpurile mai spre bine în viitor, vor fi mai indulgenți și mai cu considerațiune. George Puiu, epitrop.

Varietăți.

* (Concert). Reuniunea română de cîntări din Sibiu va arangia concert Mercuri. Programa în Nr. viitoriu.

* În mormîntarea lui **Ioachim Băncilă**, s'a făcut Joi la 4 oare după ameađi cu 3 preoți și diaconul ceremonial. Mort sufletesc de preste 20 de ani părintele Băncilă a încetat de a mai trăi și trupește. Fie-i țărina ușoară.

* (Basaconii) Diarul „Hermannstädter Zeitung” de aici aduce un ciclu de articlii sub rubrica „Despre lupta românilor activiști și pasivisti”. Articlii sunt puși la locul prim. Autorul imitează pe cei dela „Viitorul” cu Pasivitatea. Suntem la numărul X. și până acuma dintre multele basaconii ne-am notat numai aceia, că Sibienii nu aprețiează din destul capacitatea bănățenilor veniți la Sibiu, căci și fericitul Șaguna a fost bănățian „*Difficile est satiram non scribere*”.

* (Foc) După cum suntem informați în comuna Șoimușul românesc — comitatul Tîrnava mică a izbucnit foc în Sămbăta Pascilor și ajutat de un vînt puternic în câteva oare a mistuit comuna jumătate.

Șoimușul Românesc este comună curat românească și avu nefericirea, că prelîngă multe procese urbariale și sărăcia generală prin comitate, la 1876 spre Pasci fu cercetată de un foc teribil, care mistui aproape comuna întreagă. Sermanii oameni abea sau recules și acuma eară fură nimiciți doară pe vecie. Dacă a făcut vre-odată presa română apel la marinositatea publicului, în cazul de față după duple nenorociri ale sermanilor oameni, cu drept ar putea apela la ajutorul oamenilor de inimă.

* (Alegeri electorale). Cercurile electorale din Sibiu în conferința de Joi au ales de reprezentanți pentru conferința viitoare pre domnii: Ioan Hannia, Iosif Sterca Șuluț, Visarion Roman și Ioan Popa. Alegerea sa făcut prin aclamațiune.

Cu privire la secuestrul voturilor din conferința dela 1 Aprilie a. c. avem a comunica cetitorilor noștri, că la acea conferință sau dat 151 de voturi. Dintre acestea 3 voturi fiind duple nu s'au considerat. Au rămas deci voturi valide 148 cari s'au împărțit astfel: Dr. Aurel Brote, Nicolau Cristea, Dumitru Comșa și Ioan Bechnitz câte 50. Elia Măcellariu, Visarion Roman câte 98. Ioan Hania și Ioan Popa câte 97 Parteniu Cosma și Dr. Nicolau Olariu câte 1.

Epilog. Scrutiniul pentru constatarea stărei faptice a lucrului varsă lumină în întunecosul labirint al gălăgiei. Din el se vede că neadevărul au grăit cei ce au tras la îndoeală onestitatea alegătorilor din Sibiu. Și acest neadevăr trebuia să fie

învocat spre a se putea disolva conferința în modul cum s'a disolvat.

Constatăm faptul și ne oprim. Așa am făcut și în rîndul trecut. Și pentru ce?

Sora din Brașov se va convinge ce facem noi când se mîna apă pe moara noastră și a soților noștri de un gînd.

* Regimentul de husari *Emerich Prinz von Thurn und Taxis Nr. 3.* va arangia *Lumi, 16/28* Aprilie curs de cai pe teritorul de lângă *casarma cavaleriei* în Sibiu.

Calăritul începe dimineața la 9 oare și durează până la 12 oare. După ameađi se continuă dela 3 până la 6 oare.

Condițiunile sînt cuprinse în Statutele reuniunii pentru premiarea călăreților de campanie.

Cei cari în anul trecut au căștigat premiul prim nu mai pot concurge și în acest an pentru acest premiu.

Juriul este compus din domnii General Maior Ritter von *Laszowski*, Oberst von *Galgóczy*, Oberstlieutenant Ritter von *Görger*, Oberstlieutenant *Géza*, Graf *Pálffy*, Major von *Szerviczky*, Rittmeister *Gábor von Radnotfay* și Oberlieutenant Graf *Bolza*.

În celelalte a se vedea programa statorită, care se va afla la fața locului.

* (Festivitate de inaugurare) Secțiunea vieneză a reuniunii *Carpaților transilvani* și va ținea Mercuri, în 18/30 Aprilie festivitatea de inaugurare în hotelul „*Goldenes Kreuz*” VI. Mariahilfer strasse Nr. 99.

Programa:

1. Mai multe piese esecutate de capela regimentului Nr. 31.
2. Salutare din partea presidiului și mai multe cîntări esecutate de membrii reuniunii.
3. Piese esecutate de capela Militară.

* (Mulțamită publică). Duminecă în 8/20 Aprilie c. una societate de diletanți din Sibiu, au avut o reprezentațiune teatrală în Reșinari, cu venitul destinat în favorul bibliotecii școlare gr. or. de acolo. La aceea reprezentație au binevoit următorii Domni a contrebui preste prețul intrării, și adecă: dl S. Popescu protopresb. 1 fl., dl Dr. D. P. Barcianu, prof. sem. Sibiu 1 fl., dl I. Goga paroch gr. or. în Reșinari 1 fl., la oaltă 3 fl., care sau și immanuat resp. direcțiunii școlare spre administrare în folosul bibliotecii. Și prin aceasta se aduce respect. Domni cea mai cordială mulțamită.

Societatea arangiatoare.

Onorații domni cari sau interesat și se interesează de acea bibliotecă, ne vor scusa, dacă ȳicem că regretăm și noi, că din venitul brut de 34 fl. s'au putut numai atîta sacrifica pentru bibliotecă. Dară ca să nu fim noi acușați, ȳicem, că dacă am fi știut că în sala hotelului vom primi un așa estra petrolu, care se coste pre vr'o 3—4 oare 80 cr. într'o lampă, și atîtea alte nimicuri de spese, care s'au pus toate în spinarea bieților diletanți; sum sigur că ar fi întreprins alte pasuri. Într'adevăr, sala au fost frumos decorată cu brađi verđi, însă dacă am trebuit a plăti pentru vr'o câteva crenguțe 3 fl., acolo unde tocmai e locul brađilor, firesce că trebuia să ne pomenim cu deficit. Sau poate că dl anteprenor al hotelului, M... s'au acomodat cu spesele după venitul nostru? Mi se pare că dacă ar fi intrat la 50 fl. tot cu 3 fl. ne-am fi pomenit rămași, ca să putem contrebui la un așa mărș scop, precum e biblioteca. Însă vorba ceea: omul cât învață totuși moare ne învățat.

Unul din societate.

Posta Redacțiunei:

Mai multora în Cinadie. Necađurile DVoastre cu scoala sînt mari, și ele sînt cu atît mai mari, cu cât vi le causează tocmai cei ce ar trebui se ne spriginească, adecă unii creștini din Cinadie. Noi ve credem pe cuvînt, însă nu vî pu'em publica corespondența trimisă, aparținînd ea competenței consistoriului. Am făcut us de ea la locurile competente.

[716]

1—3

CONCURS.

Pre basa rezoluțiunei venerabilului consistoriu archidiecasan dela 4 Ianuarie 1884. Nr. 4946 B. 1883 se escrie concurs la parochia vacantă din Viștea inferioară protopresbiteratul Avrigului cu terminul de 15 ții dela prima publicare.

Emolumentele sînt.

Stola statorită în ședința comitetului parochial ținută în 10 Aprilie 1884 ameliorată la 400 fl. v. a.

Concurenții au de ași așterne cererile cónform statutului organic la oficiul protopresbiterat gr. or. al tractului Avrig.

Avrig în 10 Aprilie 1884.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al tractului Avrig în conțelegere cu comitetul parochial

Vasiliu Macsim,
adm. protop.

Cărți bisericesci, literare și școlare.

Dela
TIPOGRAFIA ARCHIDIECESANĂ ÎN SIBIIU

strada Măcelarilor Nr. 47

se poate procura:

Portretul fericitului arhiep. și metrop. **Andrei** bar. de Șaguna în mărime de 50 x 66 cm. Prețul 1 fl., cu trimiterea francată 1 fl. 10 cr.**Portretul** Esc. Sale arhiep. și metrop. **Miron Romanul**. Prețul 1 fl. 20 cr., cu trimiterea francată 1 fl. 30 cr.**Portretul** P. S. domnului episcop al dieceșii Caransebeșului **Ioan Popasu**. Prețul 1 fl. 20 cr., cu trimiterea francată 1 fl. 30 cr.**Portretul** marelui mecenat **Emanoil Gojdu**. Prețul 1 fl., cu trimiterea francată 1 fl. 10 cr.**Condice școlare:** Registrul, Matricula școlărilor, legat din 50 coale à 1 fl. 50 cr.; Catalog de clasă legat din 10 coale 35 cr., din 15 coale 45 cr., din 20 coale 55 cr.; **Chronica școlară**, Protocol de clasificare, legat din 50 coale à 1 fl. 50 cr. — **Consemnarea pruncilor obligați a frecuenta școala**, **Conspect despre absenții**, **Conspect sumaric despre absenții școlărilor** pentru protopresbiteri, coala à 2 cr.**Instrucțiunea** pentru manuirea condicelor școlare 20 cr.**Litere mobile** pentru mașina de cetire, după ortografia fonetică, 145 bucăți. Prețul 2 fl. 50 cr.

[679] 5

Catalogul cărților gratis și franco.

Comandele se efectuează numai prelungă rambursă (*Nachnahme, Posta felvétél*), computând 10 cr. pentru pachetare.

O înlesnire mare la comanda mai mici sunt asigurațiunile postale, cu cari se poate trimite suma pentru cărți comandate, adăugându-se și porto postal.

Tipărituri pentru protopresbiteri și parochi.

Acte oficiale.

Caiete de scris.

Zambach și Gavora.

Fabrica de vestminte și recușite bisericesci
de rit catolic și grec. [555] 21-30

în Budapesta, strada Vașului, Váci utca Nr. 17.

Felon sau Odăjdii Albe, Stihare, Baldachin, prapori. Toate feliturile de steaguri, și pentru societăți industriale (și pentru pompieri) co-

vor pe altariu, potiruri, pietohlebni- ca, cădelnițe, paci- fical, candelde de altar, policandre pentru biserici, ri- pide, chivot, cărți de Evanghelie etc.

Comandele se efectuează prompt. — Obiectele, cari nu vor conveni, se vor schimba cu altele.

Neîncungiurat de lipsă la economia de vite.

Pravuri de Transilvania pentru cai și vite cornute.

Pregătite din cele mai aprobate mijloace de casă, corespunzătoare relațiilor noastre economice și puseșiunii țării noastre, cari atât ca mijloc de cură, cât și ca mijloc preservativ nu ar trebui să lipsească la nici un econom adevărat.

Pentru cai.

Contra ciurmei, șorecelor și altor boale periculoase, precum: catarhœa organelor de respirațiune, catarhœa de stomach, nemistuire, colică, tusa, marasma (Abmagerung) preste tot, contra celor mai decide- toare boale; mai departe servesc pravurile acestea la cal spre crescerea frumoasă și-l susțin sănătoși și infocat.

Pentru vite cornute.

Contra deosebitelor aprinderi și alte boale, precum: flatu lentia și colică, mai departe la vaci, dacă dau lapte puțin și slab, contra marasmei (Abmagerung) contra apetitului perdut și cu deosebire la vitele de îngrășat.

1 pac. à 1/4 Kilo 30 cr. v. a.

1 pac. à 1/2 Kilo 60 cr. v. a.

Pravuri de Transilvania pentru oi.

Un obiect neapărat de lipsă în economia rațională de oi, preparat din cele mai aprobate și practice mijloace de casă, cel mai bun mijloc de cură și preserva- tiv contra boalelor epidemice, cari domnesc mai adese ori, precum: Genuriu vermele de plămână (Lungenwurm), călbează, clorosea (Anaemie Bleich- sucht), tusa, diarhœa, bubat (vêrsat) mai departe restituie apetitul perdut și vindecă toate boalele de stomach și a organelor din lăuntru ș. a. m.

1 pac. à 1/4 Kilo 30 cr. v. a.

1 pac. à 1/2 Kilo 60 cr. v. a.

Pravuri de Transilvania pentru râmători.

Cel mai aprobat mijloc de cură pentru râmători. Curează diarhœa, colica, branca, precum și feliturile aprinderi. — E de mare folos și pentru râmătorii de în- grășat, fiind-că face apetit și tot odată și îngrășă.

1 pac. à 1/4 Kilo 30 cr. v. a.

1 pac. à 1/2 Kilo 60 cr. v. a.

[708] 2-10

Depositul principal de expedițiune la
Albert Wachsmann,

apotecar în Borgo-Brund. (Transilvania).

Mai departe în deposit: în Sibiu, Cluj și Sighișoara la J. B. Misselbacher sen., în Brașov la J. L. & A. Hesshaimer, în Bistrița la A. Kollmann.

MORBURI
SECRETEle vindec pe basa experien- țelor celor mai noue scien- tifice, chiar și în casurile cele mai desperate, fără de con- turbare în ocupațiune. Deasemenea și urmă- rile cele mai rele ale **pecatelor secrete din tinerețe (onania), destrucțiunea ner- vilor și impotența.** Discreșiune cât se poate de mare. Ne rogăm pentru raport detaiat despre morb. [645] 20

Dr. Bella,

membru la societăți științifice etc.

6, Place de la Nation 6. — PARIS.

Cele mai bune
Clavire de Prokschcu prețul de
400 fl., 500 fl., 580 fl.și garanție pentru întreagă **Transilvania** se află exclusiv numai la **depositul lui Heldenberg în Sibiu.**

Epistole sânt a se adresa francate.

Unele păreri dela artistii cei mai renumiți despre aceste clavire ale lui Proksch.

Spre marea mea uimire în escellentul fabricat ai domnului A. Proksch am aflat clavire de prima cali- tate și frumsețe, cari în ce privește poesia t nului și modul perfect de esecutare în concurența cu cele mai renumite produse de acest soi. 'Mi place a crede, că aceste fabricate escelente — de un preț cu totul moderat în timpul cel mai scurt se vor lăși tot mai tare, și bucuria mea cea mai mare va sta în aceia, dacă voi pute contribui și eu la popularisarea lor.

(677) 9

Sofia Menter-Popper,

pianista curței ces. reg. aust.

Elegantul D-tale clavier mi-a sosit eri, și me afu îndemnat a-și comunica, că frumsețea tonului lui a pus pre toți în uimire

Gustav Walter,

artist la opera ces. reg.

Clavirul firmei Proksch, pe care avui ocașiunea a-l auzi astăzi, este unul dintre cele n ai bune instru- mente, ce am auzit până acuma.

Jules de Schwert,

Virtuos de curte al Majestății Sale împăratului din Germania.

Raportul espoșițiunei imp. din Gratz.

Constatăm cu satisfacțiune, că clavirele espuse de această firmă au atras asupra lor deosebit interes. La locul prim se distinge un clavier mic de sistem ameri- can cu eoperis negru de tot elegant. Tonul lui era brillant și conserva sunetul frumos în toate pozițiile. Presto aceasta esecutarea era egală și de tot corespun- zătoare. Instrumentul al doilea era un pianino de sortă mai mică, înse asemenea celui dintâi și el avè tonuri de tot frumoase, esecutare lesnicioasă și ajustat cu eleganță. Etablimentul în ce privește tehnica stă la nivoul timpului nostru; și de și câștigă mai mare im- portanță, și în cercurile competente se bucură de re- cunoscință măgulitoare.

Infallibil.

Retrimitem banii primiți tuturor ace- lora, cari nu va avè efect

„Roborantium“
(mijloc de a cresce barba).

El lucră cu același efect la căpățina goală (pleșugie) la căderea părului, formarea petelor și la încăruntire.

După întrebuințare mai deasă ga- rantăm succesul. Expediția în sticle originale cu fl. 1.50, la sticle de probă fl. 1 prin J. Grolich în Brünn.

„Roborantium“ s'a folosit cu succesul cel mai strălucit la slăbi- ciunea memoriei și la durere de cap.

Deposit principal în Transilvania: pentru Sibiu: numai la băcănia C. Bu- garsky. Bucuresci: Rud. Schmet- tau, farmacist de curte. Budapesta: N. ruda Nándor, Hatvanergasse 10. Caransebeș: M. Vlad, farmacist. Lugos: L. Vêrtes, farmacist. Timișoara: Ste- fan Târcaș, farmacist. Verșeș: Se- bastian Strach, farmacist.

Tot acolo se află:

„Eau de Hébè“ alifie orientale pentru frum- seță din care se nasce frăgeție, forme frumoase și albe la trup, depărtează petele de piele și de vèrsat. — Prețul 85 cr. [713] 3

„Bouquet du Serail de Grolich.“ parfum de basmău pentru damele ele- gante. Dintre toate parfumurile cel mai bun. Pentru forma cea de tot frumoasă se poate întrebuința și ca presente. Prețul fl. 1.50.

Nu este înșelătorie.

După desemnul de aici mai sânt de vëndut:

8766 bucăți de oroloage-remontoir Washington veritabile à 9 fl. 78 cr. și 3967 bucăți oroloage verit. Elvețiane à 4 fl. 85 cr.

În mărime pentru domni și dame.

Aceste oroloage sânt toate regulate pe secundă. Cifrele strălucesc de sine și noaptea așa încât în ori și care timp, poți vedea fără lumină la câte oare este

Un orologiu pentru dame, veritabil de 14 carrate, probat de oficiu costă: mai înainte fl. 75 — acum numai fl. 28.—; un orologiu mare pentru domni, mai înainte fl. 90.—, acum numai fl. 35.—; în 13 carrate argint, probate prin oficiu, suflute cu aur, foarte fine, pentru dame, mai înainte fl. 30.— acum numai fl. 14.— pentru domni, mai înainte fl. 25.—, acum numai fl. 12.50; oroloage de argint de Geneva (Genf), veritabile, cu căsulie de aur, mai înainte fl. 15.— acum numai fl. 8.50. Oroloage remontoir Washington patentate, veritabile, mai înainte fl. 36.— acum numai fl. 9.78. Oroloage-Anker de Geneva, cu 17 rubine, cu căsulie de argint verit. sau de aur dublu, regulat cu aparat de nikel patentat, cu curs solid, mai înainte fl. 22.— acum numai fl. 8.75, un orologiu elvețian foarte bun, frumos decorat, cu Anker, mai înainte fl. 15.— acum numai fl. 4.85.

Prelungă aceasta ori cine va face comande va căpeta

de tot pe nimica, gratuit, ca cadou

din depositul nostru o păreche de cercei pentru dame din aur de 14 carrate, probați de oficiul de punciare principal c. r., cu corale veritabile, mărgelile sau rosete; mai departe 1 cruce de gât cu lanț-Collier, 1 broș gravat foarte fin, 1 medaillon cu camea frumoasă, 1 inel de brillant-Simil veritabil, 8 garnituri de bumbi de chemisette-și manchette din nikel de argint, cu gravură de mașină fină, 1 lanț de orologiu din cel mai fin aur dublu cu medaillon cu 12 fotografii fine și picante de Paris sau cu Georg-Taleri, 1 cigaretă de spumă de mare cu ambră galbină, cu figuri în gravate sau sculptate, cu etui, 2 albumuri, cel dintâiu cu 50 de fotografii al doilea cu 291 bucăți de diversi articuli de lues.

Album de fotografiă, în formă quart, calitate prima, cu jucărea verita- bilă de Geneva, joacă două piese, cumpărat singur fl. 7.50 ca adaos la oroloagele de mai sus numai fl. 6.

Pentru fie-care orologiu se dă garanție de 5 ani. Ce nu convine se primesce retour sau se preschimbă, prin urmare ori ce comandă e fără risico.

Spedițiuni se fac în fie-care și, afară de zilele de sêrbători creștinesci, pasci, rusalii și crăciun.

Adresa: Uhren-Alianz din Genf, Viena I. Adlergasse Nr. 1.

[682] 5-12

NB. Scrisori de apreșiare favorabilă se primesc ori și când cu mulțămă înșe nu se publică.